

Patetism

Patetism är att ta saker på allvar. Patetism fungerar också som ironi mot ironi, eller dubbel ironi. Traditionell ironi är den uppgivna radikalitetens teknik att dölja sin uppgivenhet och samtidigt neutralisera andras engagemang. Engagemang utpekas som patetiskt. Traditionell ironi låter ofta radikal och upprorisk men den får en konservativ funktion.

Patetismens ironi mot ironin gör att traditionell ironi förlorar sin kraft. Patetism blir en motståndsteknik. Men patetismen vänder sig inte emot. Den bejakar. Den vill skapa. Den fastnar därmed inte i protestens och ironins självdestruktiva negerande.

- Nej, fattar du inte? Jag sa det på skämt.

Som exironiker ramlar jag tyvärr tillbaka in i ironins skadeglädje när en ironiker säger så. Ironikern gick på det! Ironikern tog sin ironi på alltför stort allvar. Hen trodde jag inte fattade. En starkare patetist skulle istället låta engagemangets dubbla ironi verka utan att känna skadeglädje. Jag har åtminstone lärt mig att inte längre påpeka att jag faktiskt fattade. När jag lyckas vara patetistisk undviker jag att visa skadeglädje. Jag fnissar lite diskret bara.

Patetisk kommer från grekiskans pathetikos: lidande, känslig, känslfull. Det har utvecklats till att även inkludera att vara engagerad och att ta saker på allvar. Patetism är att verkligen ta problem, människor och saker på allvar. Patetismen driver allvaret så långt att humorn i engagemanget bejakas, men inte på andras bekostnad.

Per Herngren

2012-11-24, version 0.1